

POPIS ARHIVIRANIH EMISIJA HTV-OVA ODSJEKA PUČKE I PREDAJNE KULTURE (BIVŠE REDAKCIJE NARODNE GLAZBE I OBIČAJA) SNIMLJENIH NA PODRUČJU KORDUNA U RAZDOBLJU OD 1968. DO 2003. GODINE

ALEKSEJ GOTTHARDI-PAVLOVSKY

HRT, Hrvatska televizija

Program za kulturu, Odsjek emisija pučke i predajne kulture

Prisavlje 3, 10000 Zagreb

aleksej.gotthardi-pavlovsky@zg.hinet.hr

UDK: 7.097:39(497.6-3 Kordun)"1968-2003

Primljeno: 25.10.2003.

Prihvaćeno: 1.12.2003.

EMISIJE SNIMLJENE TIJEKOM 1977. GODINE

FOLKLORNE SKUPINE IZ HRVATSKE II, mgtsc. vrpca AVR, c/b, traj. 28,56 min.

Snimljeno u TV studiju u Zagrebu tijekom srpnja;

urednik: Božo Potočnik, redatelj: Igor Michieli, suradnik redakcije: Hrvoje Mrkulj;

sadržaj: Glazbena emisija snimljena u studiju prigodom održavanja Međunarodne smotre folklora Zagreb. Nastupa folklorna skupina iz Kordunskog Ljeskovca, te skupine iz Župe dubrovačke, Kanfanara i Svinjarevaca. Skupina iz Kordunskog Ljeskovca izvodi pjesme Drugarice i lijeva i desna i Zalajala kuja više Slunja, te Pleteno kolo, u ukupnom trajanju od 6,15 min. Voditelj emisije je Božo Potočnik.

EMISIJE SNIMLJENE TIJEKOM 1990. GODINE

25. MEĐUNARODNA SMOTRA FOLKLORA ‡ SVEČANI MIMOHOD

mgtsc. vrpca VPR, color, traj. 120 min.

Snimljeno u Zagrebu, na Trgu bana Jelačića, 21. srpnja;

urednik i komentator: Božo Potočnik, redatelj: Zrinko Ogresta;

sadržaj: Svečani mimohod folklornih skupina iz tadašnje Jugoslavije i svijeta uz pozdravne govore gradonačelnika Zagreba (Borisa Buzančića) i predsjednika Republike Hrvatske (dr.sc. Franje Tuđmana). U mimohodu, 16. po redu, prolazi skupina iz Slunja. Izvodi program na pozornici, u trajanju od oko 1,30 min.

EMISIJE SNIMLJENE TIJEKOM 1998. GODINE

SREDIŠNJA SVEČANOST 32. MEĐUNARODNE SMOTRE FOLKLORA

mogtsc. vrpca BETA SP, color, traj. 63,34 min.

Snimljeno u Zagrebu, Trg bana Jelačića, 25. srpnja;

urednik i komentator: Aleksej Pavlovsky, redatelj: Željko Belić;

sadržaj: Svečani mimohod folklornih skupina ‡ sudionika 32. MSF uz pozdravne govore predsjednika Vijeća 32. MSF i dopredsjednika Hrvatskoga sabora (Vladimira Šeksa) i Ministra kulture RH (Bože Biškupića). Među sudionicima, 17. po redu nastupa i KUD "Korana" iz Slunja s prikazom svečanosti završetka žetve (prije njihova nastupa insertirani su videosnimci iz Slunja, Instituta za etnologiju i folkloristiku Zagreb; snimio Pero Štrbe, pripremio Relja Tarana).

32. MEĐUNARODNA SMOTRA FOLKLORA: KUPRES,

JESENOVEC-ADAMOVEC, SLUNJ, mgtsc. vrpca BETA SP, color, traj. 30 min.

Snimljeno u studiju HTV-a u Zagrebu 24.-26. srpnja;

urednik i voditelj: Aleksej Pavlovsky, redatelj: Igor Michieli;

sadržaj: Folklorne skupine u studiju izvode pjesme i plesove svojega kraja. KUD "Korana" iz Slunja (voditeljica Marijana Obrovac) izvodi prikaz tradicijskog završetka žetve s pjesmama Žetva žita i Ojkača te kolima Ej, janje moje, Stupni nogom, Sremica i Sviračko kolo (posljednja dva uz samicu), u ukupnom trajanju od oko 8 min.

Dio njihova programa, oko 1,30 minuta, ponovljen je u kolažnoj 30-minutnoj studijskoj emisiji "32. MSF ‡ IZBOR IZ PROGRAMA", montiranoj od snimki iz svih studijskih emisija snimljenih 24.-26. srpnja (BETA SP, color; urednik i redatelj isti).

EMISIJE SNIMLJENE TIJEKOM 2001. GODINE

SREDIŠNJA SVEČANOST 35. MEĐUNARODNE SMOTRE FOLKLORA

mgtsc. vrpca BETA SP, color, traj. 98,05 min.

Snimljeno u Zagrebu, na Gradecu, 21. srpnja;

urednik i komentator: Aleksej Pavlovsky, redatelj: Željko Belić;

sadržaj: Mimohod folklornih skupina ‡ sudionika 35. MSF preko pozornice na Gradecu s prikazom božićnih, odn. žetvenih običaja ‡ zadanih tema 35. MSF). Pozdravni govori gradonačelnika Zagreba (Milana Bandića) i izaslanika pokrovitelja (Stjepana Radića), predsjednika Hrvatskog sabora (Zlatka Tomčića). Među sudionicima, 6. po redu, na pozornicu izlazi KUD "Cetingradska tamburica" iz Cetingrada. U kratkom programu predstavljaju dio svojih božićnih tradicija.

35. MEĐUNARODNA SMOTRA FOLKLORA: GUNDINCI, CETINGRAD, NEVIDANE, mgtsc. vrpca BETA SP, traj. 29,34 min.

Snimljeno u Zagrebu, u studiju HTV-a 26.-30. srpnja;

urednik: Aleksej Pavlovsky, redatelj: Frano Mozetić, voditeljica: Ljiljana Šišmanović;

sadržaj: Folklorne skupine u studiju HTV-a predstavljaju svoje tradicijske božićne običaje (uz razgovor s voditeljicom). KUD "Cetingradska tamburica" iz Cetingrada tom prigodom izvodi pjesmu Oj, dana, te Božićno kolo uz samicu, u ukupnom trajanju od oko 8 min.

OBNOVLJENA BAŠTINA: KORDUN, mgtsc. vrpca D BETA, traj. 30,38 min.

Snimljeno u Cetingradu, Slunju, Lađevcu, Rakovici, Drežnik Gradu i Hrvatskom Blagaju, tijekom listopada 2001.

Urednica i scenaristica: Ljiljana Šišmanović; redatelj: Branko Ištvančić;

istraživačica i stručna suradnica: Miroslava Hadžihusejnović-Valašek;

sadržaj: Tragom istraživanja i snimanja etnomuzikologinje Miroslave Hadžihusejnović-Valašek za program Uredništva narodne glazbe Hrvatskoga radija snimljena je ova glazbeno-dokumentarna emisija o revitalizaciji folklornih društava na Kordunu. Odabranim glazbenim i plesnim primjerima, te izjavama autohtonih kazivača predstavljen je dio folklorne tradicije hrvatskog stanovništva s Korduna, čije je organizirano čuvanje obnovljeno nakon Domovinskoga rata u više mjesta na Kordunu. Tradicijske pjesme i plesovi u emisiji: Ojkača i Kukunješće (KUD "Korana" Slunj), Širi mi se moje kolo malo, svirka na samici, Đipac kolo, Oj djevojko, Pavenka (KUD "Izvor" Rakovica), Đipac kolo, Ej janje moje, Oj ti selo, Jelo, Ide jesen, kukuruzovo branje, (KUD "Lađevčani" Lađevac) i Povezano kolo (KUD "Cetingradska tamburica" Cetingrad).

EMISIJE SNIMLJENE TIJEKOM 2002. GODINE

OD CETINA PA DO CETINGRADA, mgtsc. vrpca D BETA, traj. 27.42 min.

Snimljeno u Cetingradu, Slunju i u Plitvicama tijekom ožujka;

urednica i scenaristica: Ljiljana Šišmanović, redatelj: Branko Ištvančić

istraživačica i stručna suradnica: Miroslava Hadžihusejnović-Valašek;

sadržaj: Dokumentarna emisija koja govori o životu Cetingrađana ‡ povratnika u svoj kraj nakon Domovinskoga rata. Usporedno s obnovom materijalne osnove života (pilana, drvosječa, kovač, bačvar) revitaliziraju i folklornu baštinu, zahvaljujući radu KUD-a "Cetingradska tamburica" (obnova narodne nošnje, izrada tambura samica). U duhu obnove je i ponovno održavanje stočnog sajma na cetingradski crkveni god (Josipovo, 19.III.). Mnogi na sajmu prodaju i proizvode tradicijskog rukotvorstva, a neki toga dana slave i imendan uz zvuke cetingradske tamburice.

Članovi KUD-a "Cetingradska tamburica" u emisiji izvode kola Povezano i Milica, te pjevaju Bećarac i Curi pod prozore (emisiju kao glazbena podloga prati svirka na samici).

EMISIJE SNIMLJENE TIJEKOM 2003.GODINE

KORDUNSKI BOŽIČNJACI (radni naslov), mgtsc. vrpca BETA SP, traj. oko 30 min.

Snimljeno u Lađevcu, Čamerovcu (zaselak Grgić Selo), Cetingradu i Rakovici, 11.-16. prosinca;

urednik i scenarist: Aleksej Pavlovsky, redatelj: Dražen Piškorić;

istraživač i stručni suradnik: Damir Krenenić;

sadržaj: Dokumentarna emisija o božićnim kruhovima (*bož'čnjacima, kovrtanjima i dutkama*) katoličkog stanovništva Korduna u kontekstu suvremenog svetkovanja Božića, tj. razdoblja od Badnjaka do Nove godine, uz nekoliko igranih scena † ilustracija pojedinih običaja iz istog razdoblja s početka XX. stoljeća (žurni odlazak djevojaka po vodu, te provođenje blaga između dviju svijeća na Božić ujutro i darivanje zeta *kovrtanjem* obješenim na ručnik, odn. udane kćeri *dutkom* pri posjetu novovjenčanoga para ženininim roditeljima na Sv. Stjepana). Božićni kruhovi su ovdje živa tradicija, kao i neki od božićnih običaja (dječji ophod *k'očke* na Badnjak ujutro, unošenje kruha božićnjaka uz kućni obred badnje večeri, te njegovo lomljenje i konzumiranje u kokošjoj juhi, *popari*, na Novu godinu). Kruhovi se razlikuju od sela do sela prema ukrasima na gornjoj plohi, ponegdje se na njima mogu vidjeti i vrlo stari simboli (nebeska tijela, te *kolica*, tj. svastika u Rakovici). U emisiji sudjeluju članovi KUD-a "Lađevčani" iz Lađevca, koji izvode tradicijsku božićnu pjesmu Nebo daj oku (ženski zbor *a cappella*) i Pjesmu šikanaca (mješoviti zbor uz tamburaški sastav), koja se pjevala uz običaj *šikanci* (u drugim mjestima na Kordunu *tepuškari*) † ophod momaka po kućama djevojaka, na Sv. Stjepana, o čemu u emisiji govore kazivači.